

Aranydiplomásaink lelkes ünneplése azonban nemcsak itt zajlott le, hanem ezt még bensőségebben, a megbecsülés még teljesebb megnyilvánulásával átvették mindazokban a Gyógyszertári Központokban, ahova különösen még ma is munkában helytálló gyógyszerészek vitték haza Budapestről gyémánt-, illetve arany-diplomájukat. Mi a Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központjának ünnepségén voltunk jelen, és így csak erről van módunkban beszámolni.

1956. december 23-án a Gy. K. Igazgatósága vendégül látta mindazokat az aranydiplomás gyógyszerészeket, akik a központ gyógyszerüzaraiban ma is beosztott munkakörben dolgoznak. Így a meghívottak között volt Aizenpreis Dezső, Filep Béla, Fekete Andor, Radimeczky Antal, Ispán Jenő, Lóránt Dezső, id. Hondl József, Majoros Pál, Halász Béla, Balás Pál és Weiss Béla. A tanácsterem dúsan megalkott asztalánál ült az ünnepltek között a Gy. K. Pártszervezete titkára, a Fővárosi Tanács Egészségügyi Osztályának vezetője, annak főgyógyszerész helyettese, a központ igazgatója, főgyógyszerésze, vezető szakfelügyelője, és ott volt két államvizsga előtt álló gyógyszerész, akik első díjat nyertek a központ ideai pályázatán: Kiss Éva a 104-es és dr. Kövi Józsefné az 513-as gyógyszerüzár-ból. Igen, ott volt ez a két, azóta diplomát szerzett fiatal gyógyszerész, ott ültek velük, közöttük, és különös figyelemmel hallgatták az elhangzott beszédeket. Itt is összeforrt egy élethivatás csúcsán a múlt aranydiplomákkal jutalmazott, félévszázados teljesít-

ménye két pályadíjnyertes, jövőbe induló, fiatal gyógyszerész első lépéseivel.

Nyilván erre céltott Barina István igazgató üdvözlő beszédében, amikor aranydiplomásainkat példaképül állította fiatal kartársaink elé, és arra kérte őket, hogy ezután is olyan szakértelemmel, pálya iránti szeretettel adják át nekik sok évtizedes gyógyszerkészítési tapasztalatukat. (De helyesen jegyezte meg egyik valóban fiatalos aranydiplomásunk, hogy azért még ők is akarnak ám tanulni a fiataloktól.) Az igazgató jó ünnepket, boldog újévet, jó egészséget kívánt az ünneplteknek, és borítékban átnyújtotta nekik a Gy. K. karácsonyi ajándékát és a Fotó-kör igen jól sikerült fénykép-nagyításait minden egyes jelenlevő aranydiplomásról. Itt jegyezzük meg, hogy a két hónappal ezelőtt elhunyt Folkman Ferenc aranydiplomáját Felkai Ferenc, a 709-es gyógyszerüzár vezetője vette át, és ő volt jelen az ünnepségen is. Dr. Viki János, a Fővárosi Tanács Egészségügyi Osztályának vezetője a régi és a mai társadalmi rendszer egészségügyi felépítéséről és mai lehetőségeiről beszélt. Soha — mondotta — nem volt a gyógyszerész olyan közel a néphez, soha olyan közvetlenül nem szolgálhatta a nép egészségügyét, mint ma. Ha nem gondolkunk az évek múlására akkor ezek az aranydiplomák boldogságot, meglepődést kell hogy sugározzanak, és annak biztos tudatát, hogy óhajaink teljesülésében, munkánk és pihenésünk színvonalában csak a szocialista jövőtől várhatunk a közösség érdekét szolgáló életet és boldog, teremtő békességet. Sz. J.

A GYÓGYSZERÉSZET PROBLÉMÁI

A CSONGRÁD MEGYEI GYÓGYSZERÉSZ SZAKCSOPORT VITAÜLÉSE

A Csongrád megyei Gyógyszerész Szakcsoport 1957. december 3-án a Szegedi Orvostudományi Egyetem Gyógynövény- és Drogismereti Intézetének előadó termében előadó- és vitaülést rendezett „A gyógyszerészet problémái” címmel. Az ülésen jelen voltak a Szegedi Orvostudományi Egyetem gyógyszerész tanárai, a Megyei Tanács főgyógyszerésze, a Gyógyszertári Központ igazgatója, szakmai vezetői és gyógyszerészei, az egyetemi ifjúság néhány érdeklődő képviselője.

Az ülés mintegy 50 résztvevőjét Keszthelyi Béla gyógyszerész szakfelügyelő, a Szakcsoport titkára üdvözölte az Elnökség nevében. Megemlékezett Gerle Jenő gyógyszerészről, akinek aznap kellett volna átvennie aranydiplomáját a Budapesti Orvostudományi Egyetemen, ha ebben betegsége meg nem akadályozta volna. Ezután felkérte dr. Végh Antal egyetemi tanárt, a „Gyógyszerészet” főszerkesztőjét vitaindító előadásának megtartására.

Végh professzor bevezetéként utalt arra, hogy szaklapot szerkeszteni csak úgy lehet, ha ismerjük azt az utat, melyen szakmánknak haladnia kell. Az elmúlt év folyamán éppen lapunk irányának meghatározása során számos vita folyt erről a kérdéssről. A vita során a „Gyógyszerészet” szerkesztőinek kialakult véleményét a gyógyszerészképzés szempontjából kívánja ezúttal ismertetni; ez ugyanis az a szempont, melyből — mint

tanár — legjobban tudja megvilágítani szakmánk problémáiról kialakult felfogását, és ezzel lapunk elvi irányvonalát. A kérdést természetesen nem lehet lezártnak tekinteni, hiszen a természettudományok folytonos és egyre rohamosabb fejlődésével minden szakterületnek lépést kell tartania.

Végh professzor előadását azzal zárta, hogy a gyógyszerészet — mint tudományos hivatás — jövője az elmondottak alapján ítélandó meg. A gyógyszerészet problémái szaklapunk problémái is. Eppen ezért a szerkesztés munkájában ezek a felismerések mutatják az utat.

(Az előadást lapunk 10. oldalán teljes terjedelmében közöljük Szerk.)

Dr. Novák István egyetemi tanár (Gyógynövény- és Drogismereti Intézet), az első felszólaló, egyetértett az előadóval abban, hogy a gyógyszerészet oktatásának elméleti elmélyítésére szükség van, valamint abban is, hogy a gyógyszerész számára szellemi tevékenységet kell biztosítani, különben munkája a technikuséval egyenértékűvé válik. Az egyetemi oktatás tehermentesítésére szintén helyesnek tartja a tangyógyszertárak rendszerének kiépítését, mert ott a technológiai alapműveleteken kívül olyan gyakorlati anyagismeretre tehetnek szert, amelyet az egyetem nem nyújthat. A gyógyszerüzári rutin-munka azonban önmagában nem igényli a magas színvonalú egyetemi kiképzésben részesült gyógyszerészképzőt.

Ezt a munkát jólképzett technikusok szakértő vezetés és felügyelet mellett kifogástalanul elláthatják. A technikusképzés ideiglenes jellegű azonban mielőbb meg kellene szüntetni és életre kellene végre hívni a gyógyszerészeti technikumot.

A „Gyógyszerészet” — Novák professzor véleménye szerint — a továbbképzés, a tudományos ismeretterjesztés célját jól szolgálja, de hírszolgálat hiányos, pedig olvasóit kivétel nélkül érdeklik a gyógyszerészet hazai szervezeteinek hírei, de a gyógyszerészeti szempontból jelentősebb külföldi hírek is.

Pap Lajos hódmezővásárhelyi gyógyszerárvezető egyetértett ugyan azzal, amit az előtte szólók az oktatás alapjainak elmélyítéséről és színvonalának emeléséről szóltak. Megjegyezte azonban, hogy mint egyetemi hallgatókat foglalkoztató tangyógyszertár vezetője kénytelen megállapítani, hogy a hallgatók nagyrészt nem érdekli a gyógyszerészi munka, nem érdeklik a gyógyszerészet problémái. Ez részben onnan eredhet, hogy sokan a fiatalok közül véletlenül kerültek a gyógyszerészi pályára, más szakokról, átirányítás következtében, vagy azért, mert máshová nem vették fel őket. Ezenkívül nagy csalódás éri a fiatalokat, mikor erősen kémiai irányú képzésük után gyógyszerárba kerülve a tanultak jelentős részének alig veszik gyakorlati hasznát. Éppen ezért szerinte a gyógyszerészképzést nem az egyetemen, hanem a tangyógyszertárban kellene kezdeni. Az ott eltöltött idő, legalább egy esztendő, elteltével a jelölt tisztába jöhet önmagával, hogy megfelel-e hajlamainak ez a pálya. Közben pedig megszereshetné a technológiai és anyagismereti alapokat. A gyakorlati idő végén leteendő technikus vizsga egyúttal felvételi vizsga lehetne az egyetemre.

A „Gyógyszerészet” szerkesztését bírálva úgy vélte, hogy a közlemények egy részének olyan magas a színvonala, hogy az a gyakorló gyógyszerészek számára elérhetetlen. A gyógyszerész ugyanis a gyógyszerárban legalább 8 órai megfeszített munkát végez. Ez a munka pedig éppen egyhangú volta miatt nagyon kimerítő, különösen ha hozzáadjuk azt az adminisztrációs munkát is, melyet a 8 órán kívül kell legtöbb gyógyszerésznek elvégeznie. A fizikai fáradtság szellemi kimerültséggel párosul, és megfosztja a gyógyszerészt attól a lehetőségtől, hogy a tartalmasabb, színvonalasabb közlemények elolvasásával tovább képezhesse magát. Különösen vonatkozik ez az idősebbekre, akik szeretik pályájukat, és szívesen gyarapítanak ismereteiket. Helyesnek tartaná, ha több rövidebb tájékoztató szakmai közlemény, és főként hír jelenne meg a lapban. A farmakológiai vonatkozású cikkeket sem találja elegendőnek.

Dr. Vinkler Elemér egyetemi docens (Gyógyszerészi Vegytani Intézet) nagyon fontosnak tartaná, hogy a nagybani gyógyszerkészítés technológiájának elméleti alapjait a gyógyszerészek elsajátíthassák. Éppen ezért szükségesnek tartaná, hogy a szaklap több ilyen tárgyú közleményt közöljön. Ugyancsak fejlesztendőnek tartja a gyógyszerismertetést is. Egyebekben a lap célkitűzéseivel és általános irányvonalával egyetért.

Dr. Háznagy András egyetemi adjunktus (Gyógynövény- és Drogismereti Intézet) megemlítette, hogy gyakran hallani olyan megjegyzéseket, hogy az orvosok lebecsülik a gyógyszerészek munkáját. Maga részéről ehhez szükségesnek tartja hozzáfűzni, hogy csak akkor, ha a gyógyszerész nem áll feladata magaslatán. A gyógyszerismertetés megszervezése kapcsán tapasztalta, hogy sok orvos szívesen veszi a szakértő gyógyszerész tanácsát. A jól képzett gyógyszerészt az orvosok általában elismerik egyenrangú munkatársuknak, és az ilyenhez szívesen fordulnak útmutatásért gyógyszerrendelési kérdésekben. Ez is arra vall, hogy a mély biológiai és élettani alapokra épített alapos hatástani ismeretek a gyógyszerészt az orvos értékes tudományos munkatársává, a közegészségügy nélkülözhetetlen tényezőjévé teszik. Attól, hogy ilyen ismeretek birtokában a gyógyszerész a kuruzslásra hajlamossá válnék, nem kell tartani. Ez a veszély éppen annál kisebb, minél jobban ismeri a gyógyszerész a gyógyszerek hatását és mellékhatásait.

Ami a szaklapokat illeti, úgy látja bizonyos munkamegosztás alakult ki az „Acta Pharmaceutica Hungarica” és a „Gyógyszerészet” között. Az „Acta” úgyszólván csak analitikai vonatkozású cikkeket közöl. Helyesli, hogy a „Gyógyszerészet” más területekre helyezi a súlyt, de még határozottabban kellene szerinte technológiai, biológiai, hatástani, és különösen *farmakognóziái* irányban eltolni a közlemények súlypontját. A gyógynövénykutató világszerte újjászületésének időszakát éli, szaklapjainkban azonban ennek úgyszólván nincs nyoma.

A fiatalok hivatástudatának hiányát különben ő is azzal magyarázza, hogy aki gyógyszerész szeretett volna lenni, az leszorult a pályáról, és máshonnan odairányított fiatalok töltötték meg a helyeket.

Bárcsáy István megyei főgyógyszerész azzal kezdte felszólalását, hogy a „Gyógyszerészet” továbbképző jellege, és szerkesztésének általános vonala megfelel elképzeléseinek, illetve véleménye szerint az olvasók nagyrésze igényeinek. Vannak azonban olyan területek, melyekről sok gyógyszerész szeretne többet olvasni. Ilyenek az egészségügynek a gyógyszerészettel határos területei; a közegészségügy és ezen belül a gyógyszerellátás, valamint a közegészségügy és gyógyszerellenőrzés felépítése, és szerveinek munkamegosztása. Hírek a gyógyszerészi központok, a szakcsoportok, a rokon szakmák életéből; találmányok, műszaki újítások az egészségügy területén. A szerkesztőségnek fel kellene kérnie egyes kiváló orvosokat is élettani, gyógyászati vonatkozású közlemények megírására. A technológiai szemléletet jobban kellene a lapnak támogatnia; esetleg külön technológiai vagy általában műszaki rovatot kellene indítani. Az olvasó állandó és időszerű közleményeket vár újabb gyógyszerekről, gyógyeljárásokról. Nem ragaszkodik ahhoz, hogy eredeti cikkeket közöljön a lap, mert más lapokból átvett rövid kivonatok sok esetben jobban tájékoztatnak, mint az igényesebb eredeti közlemények. Célszerű volna, ha a szerkesztőség ismertetné az

Országos Közegészségügyi Intézet és az Egészségügyi Minisztérium Gyógyszerészeti és Műszerügyi Főigazgatósága Műszaki Fejlesztési Osztálya referáló ülésén elhangzott előadásokat. Többet kellene foglalkozni receptúrai problémákkal, inkompatibilitások gyakorlati megoldásának ismertetésével stb.

Egyáltalán nem foglalkozik a lap a technikusok továbbképzésével. Erre a célra legjobb volna mellékleteket szerkeszteni, amint azt külföldi lapokban is láthatjuk.

Dr. Diener Zoltán egyetemi tanár (Gyógyszer-tani Intézet) csatlakozik az előbbi felszólalók ama véleményéhez, hogy a jól képzett gyógyszerészeknek nincs okuk kisebbrendűségi érzésekre, de ismereteit nem szabad véka alá rejtienie. A gyógyszerész sok olyat tud mondani az orvosnak, amiből az tanulhat, és a mai gyakorló orvos sem sokkal nagyobb arányban használja fel az egyetemen elsajátított hatalmas ismeretömeget, mint gyógyszerész kollégája. A gyógyszerésznek — szerinte, aki mint orvos is, talán kissé más látószögéből is elemzi ezt a kérdést — elsősorban az orvostudományok területére szakosított vegyésznek kell lennie. Tehát a gyógyszerész tudományának nemcsak a gyógyszerkutatóban, hanem az egészségügy minden területén ki kell egészítenie az orvos tudományát a kémia és a határtudományok ismeretével. Ami a lap színvonalát illeti, természetes hogy lesznek egyes kartársak, akik egyik vagy másik cikk jelentőségét nem értik meg, nem olvassák el. Ez azonban nem lehet ok arra, hogy a színvonalat csökkentjük, hiszen például az „*Orvosi Hetilap*” minden cikkét sem méltányolja minden gyakorló orvos, és távolról sem olvas el minden cikket. A didaktikai szempontot azonban nem szabad a lapnak szem elől tévesztenie, és magyarázó jegyzetekkel kell kommentálnia minden olyan műsöt vagy kifejezést, melyről feltehető, hogy az átlagos olvasó számára a közlemény megértését nehezíti.

Takáts István szegedi gyógyszerész Diener professzor didaktikai szempontjairól mondott megjegyzéséhez csatlakozva a gyakorlati problémák ilyen célú feldolgozását tartja a lap egyik legfontosabb feladatának. Ezenkívül kívánatosnak tartaná, hogy a lap ne csak továbbképzéssel foglalkozzék, hanem a szakma igazi újságja is legyen. Szívesen látna egy, a gyakorló gyógyszerész problémáival foglalkozó rovatot. Ezen kívül több hírt közöljön a lap elsősorban belföldről, de külföldről is. A gyógyszerészek körében ismételt felmerülő kisebbrendűségi komplexumról megjegyzi, hogy annak gyakran az orvosokból kiinduló alapjai is vannak, ezt azonban a gyógyszerész a maga szakismereteinek biztos alapján kétségtelenül ellensúlyozni tudja. Nem tud rá esetet, hogy orvos egyetlen gyógyszerészt is lenézett volna, akit mint embert és mint szakembert közelebbről megismert.

Morva József egyetemi adjunktus (Gyógyszerészeti Vegytani Intézet) elismerő szavakkal méltatta a lap szerkesztőinek háromnegyedévi nehéz munkáját, és megjegyezte, hogy az a munka véleménye szerint megérdemelne egy független-

tett szerkesztőségi munkatársat. Érdeklődött, hogy mint alakultak az előfizetések az elmúlt év folyamán, van-e adat arra, hogy hány példány fogy el belföldön és hány jut el külföldre. Végül többek véleményét tolmácsolva közölte, hogy a „*Gyógyszerészet*” olvasói helyeselnék évkönyv kiadását.

Az egyes hozzászólások általános gyógyszerészeti vonatkozásaira a főszerkesztő azok elhangzása után egyenként válaszolt, a lap szerkesztését érintő kérdésekre pedig a felelős szerkesztő összefoglaló választ adott.

A főszerkesztő Novák és Diener professzoroknak megköszönte a gyógyszerészképzés elméleti alapjainak elmélyítésére vonatkozó javaslataikat, valamint általában a felszólalók hozzájárulását a felvetett kérdések kifejtéséhez. Hangsúlyozta, hogy a felvetett kérdések minél szélesebbkörű megvitatását halaszthatatlannak tartja. Elsősorban az egyetemi oktatók, de a gyógyszer-tári központok és gyógyszer-tárak dolgozói, a tudományos intézetek, gyárak és ellenőrző laboratóriumok minden gyógyszerészének segítségére közelebb vihet a cél, a korszerű gyógyszerellátás követelményeinek megfelelően képzett gyógyszerészek általános gyógyszerész és szakgyógyszerész képzésének megvalósításához. A mély elméleti alapismereteken nyugvó alapos szakképzés azonban önmagában nem elegendő ahhoz, hogy a gyógyszerészeti kar, mint kollektíva, elérje azt az elismerést, melyet megkíván. Amint nem létezik és nem létezhet kollektív vizsga — ezzel a megjegyzéssel Vég professzor különösen a jelenlevő egyetemi hallgatókhoz fordult —, ugyanúgy nem létezhet kollektív megbecsülés sem. Minden gyógyszerésznek külön-külön kell elérnie a saját egyéni megbecsülését szakértő munkájával, mert minél több gyógyszerész szerez elismerést a maga szak-tudásának, a maga jó egészségügyi szolgálatának, annál több megbecsülésben lesz része az egész gyógyszerészeti karának is.

Dr. Láng Béla a „*Gyógyszerészet*” felelős szerkesztője válaszában hangsúlyozta, hogy nem elegendő általános gyógyszerésznek mély elméleti alapon nyugvó alapos szakismeretekkel rendelkeznie, legalább ilyen fontos az is, hogy a gyógyszerész alapos tudását valóban használhassa is a népegészségügy javára. Másszóval feltétlenül biztosítani kell a gyógyszerész munkájának Vég professzor által említett szellemi tartalmát. Ugyanis nem maga a tudás, nem is az egyetemi képzés az, ami gyakorlati értéket jelent, tehát az erkölcsi és anyagi megbecsülés alapja, hanem a célszerűen felhasznált szakértelm. Ha a kitűnő szakképzésű egyetemet végzett dolgozó csupán vagy túlnyomórészt egyszerű, technikus által is elvégezhető munkát végez, nem csodálatos, hogy nem sokkal több megbecsülés jut osztályrészéül, mint annak a technikusnak, aki lényegesen kevesebb elméleti tudással ugyan, de lényegében ugyanazt a munkát végzi. Ahhoz tehát, hogy a gyógyszerész valóban gyógyszerészként fejlődhesen, ismereteit állandóan korszerű szinten tarthassa fel kell őt szabadítani a manuális rutinmunka zöme alól. Ezt a munkát át kell adnia jól képzett technikus-

munkatársának. A gyógyszer-tárak államosítása ugyanis feloldotta az egyéni anyagi érdek kötelekét, és a gyógyszer-tárhálózat dolgozója azóta nem a magánérdeket, hanem valóban a közegészségügyet szolgálja. Van azonban egy másik kötöttség is. A szerkesztő véleménye szerint az általános gyógyszerész-gyógyszer-szakértőnek nem lehet feladata a sablonos gyógyszerkészítés és kiszolgáltatás manuális végrehajtása, hanem a gyógyszer-tár munkájának irányítása, a gyógyszer-tár ellátásához tartozó terület orvosainak tájékoztatása, és ennek érdekében önmaga és munkatársai állandó továbbképzése. Ez volna az a szellemi tartalom, amely betöltené az általános gyógyszerész munkáját, és ha ezt a munkát jól végezné, méltó, és vitathatatlanul egyenrangú társává válna a gyakorló orvosnak, és biztos lehetne abban, hogy munkája eredménye, és a mostaninál nagyobb megbecsülése nem maradna el. A szakgyógyász pedig mint a kutató orvos, a higiénikus, a klinikus legszorosabb tudományos munkatársa, mint a gyógyszerkutatás, a gyógyszer-technológia, az élelmiszer- és gyógyszerellenőrzés hivatott szakértője igen nagy szolgálatot tehetne gyógyszer-ellátásunknak és egész népegészségügyünknek.

A szaklap a fejlődésnek ezt az irányát csak akkor szolgálhatja eredményesen, ha elolvassák és megértik. Ezért a szerkesztők mindig törekedtek arra, hogy az ismereteket olyan színvonalon közöljék, mely az olvasók alapismereteit figyelembe veszi. Számolni kell azonban azzal, hogy a szerkesztők általában nem nagy választékkal rendelkeznek, és gyakran kénytelenek olyan közlemény elfogadását javasolni a Szerkesztő bizottságnak, melynek tartalma megfelel ugyan a kitűzött céloknak és értékes szakmai ismereteket közöl, de például terjedelme miatt számolni kell azzal, hogy az olvasók egy része nem fogja méltányolni. A „Gyógyyszerészet”-hez hasonló típusú lapok cikkeit általában felkérésre írják. Ha a szerkesztőség egy-egy kimagasló szakembert megnyer bizonyos tárgy kifejtésére, nagyon nehéz például a terjedelem túlméretezett volta miatt visszautasítani a közlést vagy annak átdolgozását kérni.

A felszólalók legnagyobb része a lap hírszolgálatát bírálta. A bírálat az olvasó szempontjából kétségtelenül indokolt. A szerkesztők azonban mindent megtettek, ami módjukban volt, a lap hírszolgálatának biztosítására. Így jóval az első szám megjelenése előtt személyes levélben kérték fel a gyógyszer-tárhálózat valamennyi vezetőit és a gyógyszerész szakcsoportok elnökeit (ez több mint 100 vezetőt jelent!), hogy az általuk irányított vagy áttekintett területen gondoskodjanak a közérdekű hírszolgálat beküldéséről. Az azóta eltelt jó 3/4 év alatt azonban mindössze három hír érkezett be, a többiekhez többnyire véletlenül, például egy-egy vidéken járt minisztériumi kártárral folytatott beszélgetés során jutottak hozzá a szerkesztők. Ilyen körülmények között természetesen, hogy nem elégítheti ki a lap hírszolgálatát a legszerényebb tájékoztatói igényeket sem.¹

¹ Ez a szám a bizonyítéka annak, hogy ha olvasóink együttműködnek lapunk szerkesztőivel, akkor a hírszolgálat szegénységére nem lehet panasz. Szerk.

A gyakorlati kérdések megbeszélésére „Kérdések és Feleletek” címmel indított a szerkesztőség rovatot, mert a Szerkesztő bizottság ezt a formát tartotta legalkalmasabbnak a gyógyszerészek konkrét problémáinak, közöttük technológiai inkompatibilitási kérdéseknek, felvetésére és megválaszolására.

Az elmúlt 3/4 év során igen kevés kérdés érkezett a szerkesztőséghez. A látszat tehát az, mintha technológiai problémák, inkompatibilitások ma már nem lennének. Meg kell mondanunk, hogy a többi kérdések a feleletekkel együtt a Szerkesztő bizottság valamely tagjának gyakorlatából merített adalékok, melyeket azért közölt a szerkesztőség, mert tanulságosnak vélte azokat, és remélte, hogy az olvasót ilyen módon is arra lehet bírni, hogy problémáit közölje. Szívesen fogad el közlésre a Szerkesztő bizottság olyan kérdéseket is, melyek már felelettel együtt érkeznek be. Egyetlen feltétel az, hogy a kérdés tanulságos, a felelet helyes legyen.

Másik többek által említett, de legjobban dr. Házna gy adjunktus által kiemelt hiányosság az, hogy drogismereti, növénykémiail tárgyú közlemények a lapban nem láthatók, holott ez az irány világszerte újjászületését éli. Erre nagyjában ugyanaz vonatkozik, mint a hírekre és a technológiai problémákra. Ilyen közlemény egyetlenegy érkezett be, konkrét kérdés pedig egyáltalán nem merült fel ezen a területen. Az ilyen irányú intézetek tudományos munkatársai igen könnyen segíthetnek azzal lapunk e hiányosságán, hogy több drogismereti tárgyú közleményt bocsátanak a Szerkesztő bizottság rendelkezésére.

Arra a kívánságra, hogy a lap az OKI és Műszaki Fejlesztési Osztály tudományos üléseiről beszámolót adjon, a felelős szerkesztő közölte, hogy az ezeken elhangzott gyógyszerészi vonatkozású előadásokat vagy az „Acta” vagy a „Gyógyyszerészet” mindig közli.

A technikus-továbbképzést szolgáló melléklet ügyében a Szerkesztő bizottság már októberi ülésén határozatot hozott. A szerkesztők ennek értelmében el is jártak a kiadónál, az Egészségügyi Tudományos Tanácsnál a papírosszükséglet biztosítása érdekében. Jelenleg az ügy a Minisztertanács Titkárságának Sajtóosztálya előtt van. Ha a Sajtóosztály a papírosszükséglet felhasználását engedélyezi, akkor a technikusok melléklete még az 1958. év folyamán megjelenhet.

Az egyes közlemények túlságosan magas elméleti színvonalára vonatkozó bírálatra már részben Dinner professzor válaszolt, mikor az *Orvosi Hetilap*-ra utalt. Ehhez hozzátehetjük, hogy a szakorvosok szakterületi tájékoztatását több mint két tucat szűkebb területet átfogó különleges szaklap (pl. „Gyermekegészség”, „Magyar Belorvosi Archivum”, „Onkologia” stb.) látja el, a „Gyógyyszerészet” azonban nemcsak a gyógyszer-tárban dolgozó „leendő gyógyszer-szakértő”² szakmai tájékoztatását szolgálja hanem a gyárakban, laboratóriumokban, intézetekben, munkát végző gyógyszerészekét is. Ez természetesen nem változ-

² Ezt a találó kifejezést dr. Házna gy adjunktus alkalmazta először felszólalásában.

tat azon a tényen, hogy a Szerkesztő bizottság elsősorban a gyógyszerészi kar túlnyomó többségét jelentő gyógyszerértári dolgozók igényeit igyekszik szem előtt tartani, ha arányosan figyelmet is szentel a lap többi olvasóira.

Az olvasók megoszlását szemlélteti az a tény, hogy lapunk utolsó, októberi és novemberi, számai egyenként 2600 példányban jelentek meg. Ebből feltehetően 1400—1500 példány jut el a gyógyszerértárhálózatba, 300—350 példány külföldre, a megmaradó 800—900 példány pedig egyéb belföldi igények kielégítésére marad. Egyéb-ként a belföldi egyéni előfizetők száma nem sokkal haladja meg a külföldiekét (sőt az év elején el sem érte azt). A „Gyógyszerészet” évkönyvére, valamint a függetlenített munkatársra vonatkozóira válaszolva a felelős szerkesztő közölte, hogy a Szerkesztő bizottság ezzel a kérdéssel is foglalkozott már, és lehet, hogy a Gyógyszerészeti Szakosztállyal együttműködve, melynek vezetősége gyógyszerész szaknévsor összeállításán dolgozik, sikerül az évkönyvet — vagy legalább a szaknévsort — az 1958. év közepétáján kiadni. Ami a függetlenített szerkesztőségi munkatársat illeti, arra valóban nagy szükség volna. A szerkesztés érdemi munkájának nehézségeiről az elhangzott vita kellő képet festett, de a szerkesztés adminisztratív és technikai részének munkaigénye sem hanyagolható el. Az elmúlt 3/4 év alatt az iktatott levelek száma — a már említett kb. 120 db-on kívül — 406-ot tett ki. A beérkezett kéziratok száma 154 volt; ezekhez több mint 300 lektori véleményt kellett bekérni és feldolgozni. Az adminisztrációs munka látszólag terméketlen ugyan, de mégis nélkülözhetetlen, mert a lap folyamatos szerkesztését és színvonalát csak így lehet biztosítani. A kéziratok nagyrésze nem szabványosan (dupla sorköz, nagy margó, egyik oldalra írva) van kiállítva, terminológiájuk és helyesírásuk nem követi a „Quinta” alapelveit, illetve az Akadémia legújabb

helyesírási szabályait; soknak a stílusa is kívánnivalókat hagy maga után.

A szerkesztés technikai része ehhez képest nem is tűnik nagy dolognak. Sokra menő, de egyenként apróbb részletmunkák mellett csupán azt említsük meg, hogy a szerkesztőknek legalább három ízben kell minden közleményt átolvasniuk és átjavítaniuk, és csak maga a „tördelés” (a lap összeállítása) egy teljes munkanapot vesz igénybe 24 oldalas számonként.

Befejezésül a felelős szerkesztő megköszönte mind a Csongrád megyei Gyógyszerész Szakcsoportnak, mind a Gyógyszerértári Központnak, hogy a vitaulést megrendezték, valamint a felszólalóknak az alapos bírálatot, mely a vitaulést sikeressé tette, és amelyet a szerkesztők igyekeznek munkájukban figyelembe venni. A szerkesztők munkája azonban csak akkor járhat eredménnyel, ha az olvasók, elsősorban az egyetemi és egyéb intézetek tudományos képzettségű dolgozói önzetlen munkával támogatják a szerkesztőket a megfelelő tartalmú és kidolgozású anyag összegyűjtésében. A gyógyszerészi kar egyesített erőfeszítése biztosíthatja csupán azt, hogy lapunk komoly tényezője legyen a fejlődő szocialista egészségügyünket egyre jobban szolgáló gyógyszerészet korszerű színvonalra emelésének.

Az ülés K e s z t h e l y i Béla titkár zárószavával ért véget.

Dr. Kovács László

*

A vitaulés anyagát azért közöljük ilyen részletesen, hogy olvasóink az elhangzottakat saját észrevételeikkel kiegészíthessék. Kérjük ezért mindazokat, akiknek lapunkkal kapcsolatban bármilyen kérdése, javaslata, megjegyzése van, közöljék szerkesztőségünkkel. Elősegítené lapunk közkívánatnak megfelelő fejlődését, ha a szakcsoportok üléseiken foglalkoznának a kérdéssel és a kialakult közvéleményről tájékoztatnának.

Szerk

AZ INTÉZETI VEZETŐ-GYÓGYSZERÉSZEK ORSZÁGOS KONFERENCIÁJA

Előző számunkban már beszámoltunk arról, hogy az Egészségügyi Minisztérium Gyógyszerészeti és Műszerügyi Főigazgatósága 1957. november 12-én az intézeti vezető-gyógyszerészek tájékoztatására országos értekezletet tartott.

Az értekezletet L á z á r Jenő főosztályvezető nyitotta meg. Üdvözlő szavaiban hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a minisztériumi vezetés és az intézeti gyógyszerértárok kapcsolatának sokkal közvetlenebb, állandó jellegűnek kell lennie. Eddig az intézeti gyógyszerértárok nem kaptak kellő szakmai segítséget; a jövőben ezen a fővárosi, illetőleg megyei főgyógyszerészek felügyelete is segíteni fog. Megemlítette, hogy a Minisztérium értékeli a gyógyszerértárokra a nehéz időkben tanúsított önfeláldozó példás helytállását.

A megnyitó után M a r s ó Miklós főelőadó ismertette az intézeti gyógyszerértárok legfontosabb problémáit. Bevezetőben hangsúlyozta, hogy a főgyógyszerészek egyik fontos feladata az intézeti

gyógyszerértárok hathatós támogatása mind a megyei tanácsoknál, mind pedig ellenőrzéseik alkalmával az intézetek igazgatóinál. Az intézeti gyógyszerértárok legfontosabb feladata a betegek zavartalan gyógyszerellátása. Ezt akadályozza az intézeti gyógyszerész másirányú igénybevétele. Helytelen, ha a betegellátáshoz szükséges, de nem gyógyszerjellegű anyagok beszerzését, raktározását vagy bármi más ezzel kapcsolatos ténykedést is a gyógyszerész végzi. A korszerű és az intézeti gyógyszerértárhoz elvárható gyógyszerellátást akkor biztosíthatják a legjobban, ha a galenikumokat, steril-oldatokat stb. maguk készítik. Feladatuk lehet a gyári készítményként nem használt összetételű gyógyszerek elkészítése pl. tabletták, injekció formájában.

Az ilyen fejlett, korszerű gyógyszerellátás megvalósításához fontos a megfelelő létszám biztosítása. Néhol a létszám túlzott, más helyeken viszont a gyógyszerértárok terhelő számos fel-